

Nieuwe konijnenziekte RHD2.

Iedere maand nog sterfte maar entstof nu aanwezig

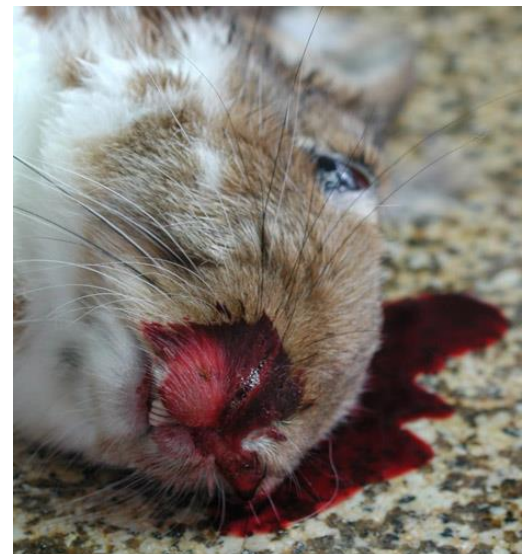
Enige tijd geleden werd er heel veel aandacht in de media besteed aan de nieuwste konijnenziekte RHD2. Er werd verteld dat er in Nederland veel sterfte is onder de wilde konijnen maar ook bij tamme konijnen. Door deze berichten ontstond er toch op zijn minst wat paniek bij konijnen eigenaren. Automatisch vragen konijnbezitters zich af, moet ik iets doen om mijn dier tegen deze ziekte beschermen. Op het internet en via social media is er veel te vinden over preventieve maatregelen o.a. vaccineren. Helaas wordt men hier niet altijd wijzer van, want al snel blijkt dat er verschillende RHD2 vaccins zijn, ieder met eigen entschema, werkingsduur en prijskaartje. Deze vaccins worden uit Zuid-Europese landen geïmporteerd omdat de nieuwe RHD2 variant daar al langere tijd heerst. Voor eigenaren is het lastig al deze informatie op waarde te schatten en mensen zien al snel door de bomen het bos niet meer. Berichten dat de entstof eerst niet leverbaar was maakten het niet echt makkelijker.....

Laten we beginnen bij het begin met RHD oftewel Rabbit Haemorrhagic disease. Meer dan 10 jaar geleden is deze virusziekte in ons land massaal uitgebroken en heeft destijds enorme sterfte onder zowel wilde als tamme konijnen veroorzaakt. Om konijnen tegen deze virusziekte te beschermen zijn er verschillende vaccins op de markt gebracht. Konijnen die tegenwoordig jaarlijks een vaccinatie krijgen worden o.a. tegen dit RHD1 virus geënt. Nu is er een nieuwe variant (RHD2) van ditzelfde virus vanuit Zuid-Europa ons land binnengekomen. Helaas is gebleken dat de gewone vaccinatie (RHD1+ Myxomatose) geen bescherming geeft tegen de nieuwe virusvariant RHD2 of in veel gevallen niet genoeg. Sinds eind 2015 zien we dat deze nieuwe konijnenziekte duidelijk in ons land aanwezig is en zorgt voor sterfte onder de Nederlandse konijnen. In onze praktijk hadden we de eerste besmette en dus overleden konijnen eind december 2015.

Ziekteverschijnselen van “klassieke”RHD1:

Er zijn twee verschillende vormen van klassieke RHD te onderscheiden:

1. Het konijn wordt suf, eet niet meer, raakt benauwd, krijgt koorts en heeft pijn (tandenknarsen en soms zelfs schreeuwen). In het laatste stadium van de ziekte zie je vaak schuimige bloederige neusuitvoeiing. Meestal sterft het konijn snel (1-2 dagen) aan bloedingen in het lichaam. Hemorragisch betekend bloed dus vandaar de naam Rabbit haemorrhagic disease ofwel **konijnen bloed ziekte**
2. Vaak vallen konijnen opeens dood neer zonder voorafgaande symptomen.

Ziekte verschijnselen van “nieuwe” RHD2:

Het ziekte verloop bij RHD2 gaat in principe iets langzamer in vergelijking met RHD1. Dit is wat beschreven wordt, maar onze ervaring is dat het vaak net zo snel verloopt en meestal worden de konijnen dood aangetroffen terwijl ze daarvoor ogenschijnlijk gezond waren. Echter in de literatuur gwordt het zo beschreven: de konijnen zijn ook suf, eten niet en hebben het benauwd, gemiddeld gaan ze pas na 3 - 5 dagen dood in plaats van na 1 - 2 dagen zoals bij het oude RHD1. Ook heel jonge konijntjes van minder dan 3-4 weken oud komen te overlijden bij besmetting met RHD2, bij RHD1 zie je dit niet en lijken jonge konijnen tot een week of 4 niet vatbaar voor het virus.

Opvallend is dat er geen gegroepeerde uitbraken op het eiland zijn. De meldingen en dode dieren komen verspreid over het eiland voor en ook verspreid in de tijd. Het is wel een continue stroom van meldingen die wij binnenkrijgen in de loop van de tijd.

Door de aandacht van de media moeten we ook oppassen dat we niet elk overleden konijn direct als slachtoffer van RHD2 bestempelen. Sterfte van huiskonijnen in de tweede helft van de zomer kan ook andere oorzaken hebben, denk aan oververhitting en myiasis (larvenziekte). Dus conclusies trekken zonder dat er een grondig onderzoek naar de sterfte is gedaan is op zijn minst voorbarig!

Wat kan ik nog preventief doen ?

De ziekte verspreidt zich via **indirect** contact voornamelijk via de urine (en ook ontlasting) van konijnen, maar ook door **direct** contact tussen konijnen en via **stekende insecten**. Dit betekent in de praktijk dat je het virus kunt overdragen via besmette kooien, voederbakken en drinkflessen, via besmet gras, hooi en groente, maar ook kun je het onder je schoenzolen meenemen als je bijvoorbeeld in de duinen of polder hebt gewandeld.

1. Zorg voor goede hygiene
2. Voer geen gras, hooi of groentes (moestuintjes) van plekken waar konijnen uit het wild bij kunnen komen.
3. Voorkom direct contact van je konijn met konijnen uit het wild! Als er konijnen in het wild bij je huis in de buurt aanwezig zijn overweeg dan om je konijn binnen te huisvesten.
4. Gebruik eventueel horgaas of een klamboe om het konijn tegen muggen te beschermen.
5. Als je een ziek konijn in het wild tegenkomt neem het dan niet mee naar huis als je zelf konijnen thuis hebt!

De entstof is vanaf begin 2017 voor dierenartsen maar wat is dat dan voor entstof?

Zoals al eerder vermeld heerst RHD2 al langer in het zuiden van Europa. In Frankrijk is het al in 2010 voor het eerst gezien en daarna heeft het zich langzaam over Europa verspreid. Vandaar dat er in landen als Spanje en Frankrijk al een paar entstoffen op de markt gebracht zijn. Deze entstoffen waren niet geregistreerd in Nederland omdat er (nog) geen RHD2 in Nederland was en er dus simpelweg geen markt voor deze vaccins in ons land was. Het afgelopen half jaar zijn er vaccins naar Nederland geïmporteerd uit Spanje en Frankrijk. Door de plotseling toegenomen vraag uit Nederland konden de fabrikanten de extra productie niet bolwerken en ontstonden hier wachtlijsten om de verschillende vaccins te kunnen inkopen. Tijdelijk was er dus tijdelijk geen enkel vaccin leverbaar.

Nu is er gelukkig weer volop vaccin verkrijgbaar. Totdat dit in 1 spuitje als 1 combi-vaccin gegeven kan worden zullen we wel 2 aparte prikjes moeten geven. Onze keus is gevallen op een vaccin dat in Frankrijk geregistreerd is voor slachtkonijnen en een bescherming van minstens 6 maanden biedt. Echter er is nooit echt onderzoek is gedaan of het langer als 6 maanden werkt omdat er geen noodzaak voor was, maar het type vaccin doet vermoeden dat er toch minstens 1 jaar beschermt.

Wat betekent dit in de praktijk:

Indien u besluit dat u uw konijn naast RHD1/myxomatose ook tegen RHD2 wilt beschermen komt dit op het volgende enschema neer:

1. vanaf 6 weken leeftijd RHD1/RHD2/Myxomatose
2. Jaarlijks hervaccinatie voor alle 3 de ziektes.

Tenslotte nog dit: Sommige mensen vragen zich af of vaccineren tegen myxomatose nog nodig is of überhaupt nodig is. Gezien het bovenstaande mag duidelijk zijn dat vaccineren noodzakelijk is. En hoewel het zo is dat door de massale sterfte onder wilde konijnen door de beide RHD's we even geen myxomatose zagen stak het direct de kop weer op toen de wilde konijnen populatie weer toenam. Conclusie is dus..... Blijven enten!

